

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombati Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felélős szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS.

Főmunkatárs: STERN HUGÓ.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasabos petitor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlér sora 50 fillér.

Az új vasut.

Innen-onnan 5 esztendeje lesz, hogy az Alsólendva—muraszombat—radkersburgi vasutépítés tárgyában utoljára gyülesezett az érdekeltség. 1909. évi szept. hó 9-én tartották az utolsó gyűlést és ez időtől fogva pihent az ügy. Akkor ugyanezen a helyen telve reménnyel és lelkesedéssel irtunk a vasutról és megállapítottuk, hogy miként a gyümölcsnek is bizonyos idő kell a megéréshez, azonképen a vasutépítő mozgalom gyümölcseinek a megérését is türelemmel be kell várni. Akkor abban a hitben voltunk, hogy két esztendő tanácskozás után elérkeztünk a gyümölcsstermés pillantáshoz s már csak hetek, vagy hónapok kérdése, hogy mikor kezdik lerakni az új vasut sineit. Reménységünk azonban korai volt. Ma 5 esztendővel később még mindig nincs vasutunk és ez a nincstelenség még nem annyira volna szomorú, mint az, hogy 5 év alatt egy lépéssel sem mentünk közelebb a célhoz, a leszakításra váró gyümölcs egy szikrával sem lett érettebb, mint 5 évvel ezelőtt volt.

Azt mondhatnók, hogy a Péter-Pál napi értekezlet — amelyről a tudósítást alább kapja az olvasó — új kiindulási pontja a vasutépítési mozgalomnak. A nagy stagnálásnak — miként azt Fábian Lajos nagyvállalkozó is nem minden malicia nélkül hangsúlyozta bevezető beszédében — első sorban mi magunk vagyunk az okai.

Az engedményes és mindazok a tényezők, akik vele ugyanazon hatáskörbe dolgozhattak az előkészítés munkáján, mindent megtettek és mindent elvégeztek, amit tenniük és végezniük kellett és lehetett. Mi ellenben nem csináltunk semmit, jó szomszédaink, a derék alsólendvaiak pedig még ennél is kevesebbet tettek. Ólbe raktuk a kezünket és vártunk. Megalkítottuk a bizottságot, megválasztottuk a gyűjtő comisioikat s akkor aztán tovább aludtunk. Azaz, hogy nem egészen tudtunk, mert a rákövetkező tavaszon belénk csapott a politika menyörgős menyköve s vasutcsinálás helyett adáz ellenfélként állottunk egymással szemben s a fogainkat vicsozgattuk egymásra. Persze, hogy a fegyvercsatóság fogától nem hallottuk meg a kultúra hangját, azt a szöveget, amely a haladást parancsolja.

Egy fél évtizednek kellett elmúlnia, hogy újra összejöztünk vasutat csinálni. Reméljük, hogy ezuttal sem a tétlenkedésünk miatt nem fog elhuzódni, sem más zavaró momentum nem fogja megzavarni az alkotás munkáját. Erre a vasutra, akár az egészre, a könnyebben megépíthető kisebbik részére Muraszombatnak szüksége van. Üzlet embereink és a szakférfiak állítása szerint a Radkersburgal való vasuti összeköttetés Muraszombat közgazdasági életének hihetetlen fellendülését okozná. Nem kételkedünk tehát benne, hogy minden tényező válvetve fog közreműködni azon,

hogy az új életre keltett mozgalom eredményes legyen.

Nagykanizsa és Alsólendva között rövid időn belül megépül a vasut. Ezen új vasutvonal létesítésének kapcsán, midőn az államvasutakkal az üzemszerződés dolgában tárgyaltak, került előtérbe az Alsólendva—muraszombat—radkersburgi vasutügy. Ez a közvetlen oka annak, hogy az engedményesek a kereskedelmi miniszteriumnál pótközgazgatási bejárást kértek a Muraszombat országhatárszéli szakaszra, ebből az ötletből tartott a vasutérdekeltség is Péter-Pál napján értekezletet, miután körünkben üdvözölhettük a mi fardhatatlan vasutnesterünket, Barthalos Istvánt, az ő nagy stíly vállalkozó barátjával, Fábian Lajossal, az országosan ismert vasutépítő kapacitással. Erről a fontos értekezletről, a gyűlés jegyzőkönyvének szövegeiről közlésével az alábbiakkban adjuk tudósításunkat.

Jegyzőkönyv,

nely felvétellett Muraszombatban 1914. évi jun. hó 29-én délután 6 órakor a Dobrai szálló éttermében az Alsólendva—muraszombat—ország-határ, illetve radkersburgi vezetendő h. é. vasut érdekeltsége által tartott értekezletről.

Jelen vannak: gróf Bathányi Zsigmond, a vasuti bizottság elnöke, dr. Czifrák János a bizottság jegyzője, s az érdekeltség tagjai közül: Fuss Gyula, dr. Brünner N., dr. Nhábráczky Hajtos Béla, Sadry József, Pósiay Pongrácz, Hartner Géza, ifj. Horváth Pál, Horváth László, dr. Geiger Arthur, dr. Sömen Lajos, dr. Brandieu

TÁRCZA.

Hozzád...

Hozzád írom kis szívem e levelet . . . halk sóhajom — vágygal teli lehellet — száll, röppen feléd; és a csendes méla alkony panaszolja fáradt dalom s fáradt szívem csendes keservét . . .
. . . A szép alkonyt lágy tavaszi szellőcske, szívem' pedig édes remény beszötte . . . csendes, bús remény; hogy majd egykor újra látlak, s remegő karomba zárlak; s enyém lész majd, egyedül enyém . . .

Szép az álom, szép a csendes, bús remény, szép tünődni szívünk elmúlt keservén; de a bus való felráz méla ábrándunkból s szívünkben már önvánduk szól: »a szerelmed csendes elhaló . . .«

Muraszombat.

Lázár Alajos.

A császár kabátja

— Ugyan, mit mondhatsz?
— Nem tagadok el semmit, — kezdte a kapitány — önnök a saját szempontjából tökéletesen igazva van. Így ténne még sok másik ember, akit azért ép úgy tisztel azután is a társadalom, mint eddig.
— Na hát akkor mit akar?
— Külsőre egyforma minden ember, de önnök, civilek, aránytalanul boldogabbak, mint mi. Nem köti meg az életüket annyi formáság, amitől szuszogni sem lehet. A katonán nem gondolkozhatik a saját fejével, mert abban a pillanatban, amikor fölveszi az egyenruhát, máris eladta az agyvelejét a császárnak. A katonán mellékes minden körülmények között, a tisztelet a ruháját illeti, amint hogy csak azt érheti gyalázat is. Hát ez a helyzet. Az én bajtársam mint magánember vezekel lélekben a bollaéért, ő tudja jól, hogy többet is érdemelt volna, mint amennyit kapott. De megesküdött, hogy megvédi a császár ruháját, ezért, csakis ezért kell helyt állania!

Klein még mindig nyugodt volt.
— Kapitány ur, én jó adófizető polgár vagyok, én már többet is fizettem, mint emennyit kellett volna. Az uralkodónak is megadom a kötelező hódolatot. Azonban tartson a fölséges császár kifogástalan urakat a ruháiban! Ez mind szép, én azért mégsem párbajozok, nekem kell az életem.

Néptelen utcákon haladt a kocsi, a kapitány mégis körültekintett.

— Teljesen értem önt és csak ismétlehetem, hogy igazva van. Miért veszélyeztetné az életét! Ez volna a legnagyobb örültség! És miért lenne ön agyon azt a fiatal katonát! De ép ebben a pontban van az én megoldási módom. Verekedni kell, ebből indulok ki. A párbaj ugyanis formalitás s amíg el nem törli a legfőbb hatalom, mi haszontalanul küzdünk ellene.

Közlebbe hajolt a kis emberhez, ezt már sugva merbe rábízni.

— És éppen azért, mert formalitás, ki mondja, hogy pisztolyok golyóira is legyenek töltve?
Klein megtorpant.

— Mit tetszik mondani?

— Azt, sugta tovább a kapitány, hogy nekünk nem kell az ön feje, az isten tartsa meg gondok nélkül minél tovább, nekünk csak arra a tényre van szükségünk, hogy önnök szemközött álltak pisztollyal a kezükben. A pisztolyokat én töltöm, nincs senki, aki ellenőrizze. A golyót ön a mellényzsebében viszi haza.

Klein reszketni kezdett, fejébe ment a bogár.

— Igen ám, mondta később, de ki biztosít engem, hogy csakugyan így lesz?

A kapitány kidüllesztette a mellét.

— Kicsoda? Hát az én szavam semmi? Akarja, hogy megesküdjek? Mire esküdjek?

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Sylvius, Kleinrath József, Mecz János, Virág Dániel, Khon Samu, Faludy János, Csizsár János, Berger Béla, Czipert József, Sostarich Elek, dr. Ritscher Samu, Ooster Károly, Arvai Henrik, Scheibner Aladár, dr. Vályi Sándor, Eisenstein Gábor, Fürst Ödön, ifj. gróf Baththány Zsigmond, Lainsceck József, Most Rudolf, Bölcs Gyula, Schwarz Izidor, Hartmann Ferenc, Csizsár Lajos. Az engedmenyes Dunántúli h. é. vasut r. t. képviselők megjelentek: Barthalos István ügyvéd és Fábán Lajos vállalkozó mérnök.

Gróf Baththány Zsigmond szívélyes szavakkal ödvözölte a megjelenteket s miután az engedmenyes r. t. képviselői felkérte, hogy az összejövetel célját illetőleg tájékoztatás a megjelenteket, az értekezlet megnyitottnak nyilvánította, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Czifrák János jegyzőt, annak hiteltésítésére pedig Arvai Henrik, dr. Ritscher Samu, Saáry József és Scheibner Aladár urakat kérte fel.

Barthalos István és Fábán Lajos egymást követő felszólalásaikban röviden előadták, hogy a vasuttermé, illetve a vasúti építési mozgalom miért stagnált már évek óta? A pénzügyi helyzetet, az értekezletet megnyitottnak nyilvánította, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Czifrák János jegyzőt, annak hiteltésítésére pedig Arvai Henrik, dr. Ritscher Samu, Saáry József és Scheibner Aladár urakat kérte fel.

Barthalos István és Fábán Lajos egymást követő felszólalásaikban röviden előadták, hogy a vasuttermé, illetve a vasúti építési mozgalom miért stagnált már évek óta? A pénzügyi helyzetet, az értekezletet megnyitottnak nyilvánította, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Czifrák János jegyzőt, annak hiteltésítésére pedig Arvai Henrik, dr. Ritscher Samu, Saáry József és Scheibner Aladár urakat kérte fel.

Pósfay Pongrácz ny. főbíró mindenekelőtt megköszöni az engedmenyes társaság képviselőinek a felvilágosításokat s azután általánosságban vázolja a tervek vett vasut kulturális és gazdasági előnyeit, indítványozza, hogy mondja ki az értekezlet, miszerint a tervevett vasutat Alsólendvától Muraszombatig és Muraszombattól Radkersburgig kiépíti, illetve amennyiben az Alsólendva muraszombati vonal kiépítése legelőhöz akadályokba ütközne, úgy kiépíti a vonalat Muraszombattól Radkersburgig s a törzsrésztényezők gyűjtését megkezdi. Az Alsólendvától az ország határig terjedő vonal 3/4 része Zalavármegyére, 1/4 része Vasvármegyére esvén, a törzs részvény aldirások is ezen arányban kell hogy történjenek s a vasmegegyi gyűjtőbizottság gróf Baththány Zsigmond ur elnökkel

alatt újja alakítottván, azonnal lépjen működésbe. Kerestessék meg a zalavármegyeyi érdekelté, hogy a gyűjtést a maga részéről megkezdi, valamint Radkersburg város közönsége, hogy a vonal kiépítését a magyar határig biztosítsa s a Déli vasutal való csatlakozás és az állomás kibővítés kérdéseit megoldja.

Indítványozza továbbá, hogy a két ország kormányánál a csatlakozás engedélyezésére végett a lépések mind a két érdekelt részéről haldéktalanul megtéssenek, hogy Herbst Géza ur Vasvármegye agilis alispánja, mint a Dunántúli h. é. vasut r. t. alelnöke az érdekelt részéről tisztelettel felkértesse ezen vasutgyi jóindulatú támogatására. Indítványozza végül, hogy az építkezés végrehajtásával Barthalos István és Fábán Lajos urak bizassanak meg.

Az értekezlet az elnök gróf Baththány Zsigmond felszólítása folytán Pósfay Pongrácz indítványát pontról-pontra tárgyaltán, azt beható eszmecserére után magáévá tévén, határozattal emelte s a vasmegegyi gyűjtőbizottságot dr. Geiger Arthur, Sostarich Elek, Scheibner Aladár és dr. Vályi Sándor urakkal kiegészítette.

Ezzel az értekezlet elnök elterjesztését véget ért. Kmf.

Dr. Czifrák János s. k. Gr. Baththány Zsigmond s. k.
Ikvveveto. elnök.

Hitelesítjük:

Arvai Henrik s. k. Saáry József s. k.
Dr. Ritscher Samu s. k. Scheibner Aladár s. k.

A muraszombati polgári iskolára vonatkozó értesítés az 1914/15 tanévre.

A jövő tanévre a beiratásokat szeptember hó 1-én, 2-án és 3-án d. e. 8—12-ig fogjuk eszközölni. Az igazgatónál történt felvételt után minden növendék a saját osztályfőnökénél jelentkezki, bemutatja felvételi jegyét és okmányait s beszoalgtatja a szükséges adatokat.

A beírásához minden tanuló személyesen és szülőjének, gyámjának vagy azok helyetteseinek kíséretében tartozik megjelenni s állami születési bizonyítványát, múlt évi iskola bizonyítványát és himlő, illetőleg ujraoltási bizonyítványt felmutatni. E bizonyítványok nélkül senki sem vehető fel az intézetbe.

A beírásnál bejelentendő a tanuló lakása, szállásadója.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. hó 4-én d. e. 8 órákor fog megtörténni. A tanítás szept. 5-én reggel 8 órákor kezdődik.

Az intézetbe való felvétel feltételei: A polgári iskola I. osztályába felvételt minden növendék, aki

a) életének 9. évét betöltötte s ezt születési bizonyítvánnyal igazolja;

b) az elemi iskola IV. osztályát sikerrel el-

vezette s ezt szabályszerű iskolai bizonyítvánnyal igazolja.

A II. osztályba felvehető

a) azok, akik a polgári iskola I. osztályát sikerrel elvégezték,

b) azok, akik más középfokú iskolák I. osztályát végezték el sikerrel, vagy oly tárgyból buktak meg, mely tárgyak a polg. iskola tantárgyai között nem szerepelnek. Az ily tanulók azonban tartoznak különbözeti vizsgát tenni;

c) végül azok, akik az elemi népiskola 5. vagy 6. osztályát végezték el sikerrel. Ezen tanulók azonban felvételi vizsgát tartoznak tenni. Mind ezekről felvilágosítást szivesen ad az igazgató.

Fizetendő díjak: Az egész évi tandíj 20 kor., mely két részletben, szept. 1-én és febr. 1-én fizetendő.

A beírásokról minden tanuló, kivétel nélkül fizet még I K felvételi, I K könyvtári, I K értesítő, I K tanulmányi kirándulási díjat és a próbó dolgokra (inta stb.) 20 fillért, összesen tehát 4 kor. 20 fill. E díjak fizetése alól senki sem menthető fel.

Tandíjmentesség: Szegénysorsu, de jó viselkedés és előmeneteli tanulók a tandíjfizetés alól részben vagy egészen felmenthetőek, s a Vasvármegye kir. tanfelügyelőjéhez címzett folyamodványokat egy évvel nem régebb keletű szegénységi s legutolsó iskolai bizonyítvánnyal felszerelve a beiratkozás alkalmával az igazgatóságnál benyújtják. Megjegyzem, hogy a tandíjfizetés alól csak abban az esetben menthetőek fel a tanulók, ha megelőző évi bizonyítványukban egyénel több elégséges osztályzat nincsen.

Javító és felvételi vizsgálatok: A javító és felvételi vizsgálatokat szept. hó 1., 2. és 3-án d. u. 2 órákor tartja a tanári testület. Javító vizsgálatra azon tanulók jelentkezhetnek, akik legfeljebb három tárgyból kaptak elégtelen osztályzatot. Az ilyen tanulók azonban csak akkor bocsátatnak javító vizsgálatra, ha ez iránti, szabályszerűen kiállított, I koronás bélyeggel ellátott s a bizonyítvánnyal felszerelt és a tanári testülethez címzett folyamodványukat legkésőbb augusztus hó 15-ig az intézet igazgatójánál benyújtják.

A javító vizsgálat díjmentes.

A beiratások, valamint a javító vizsgálatok már a polgári iskola új épületében fognak eszközölni. Egyben figyelemzetem a szökeket, hogy az új épületben — a megfelelő tantermek meglévin — korlátlan mennyiségben vesszük fel a növendékeket: nem fogunk senkit sem visszautasítani, akinek törvény értelmében felvételre joga van.

A tanuló a nagy szünetben is művelni ifjakhoz méltóan viselkedjenek, különösen tartassák meg lelkiismeretesen a jegyeim szabályoknak a szünetben is kötelező pontjait: óvakodjanak a dohányzástól, tartózkodjanak az erkölcset, tisztességét sértő mindenemű cselekedetektől; kerüljék a rossz társaságot s rossz olvasmányokat. Az ez ellen vétőktől az igazgató megtagadja a felvételt.

Kovács György,
igazgató.

Az emberke vacogott még egy sort aztán melege támadt.

— Nem tréfa ez, mondotta neheztelve a kapitány, végtére én is a császár kabátját viselem! Mit gondol, kérem, Klein ur!

Klein ur még annyit szölt:

— És mikor lenne? Hol? Nekem nincs olyan ismerősöm, aki ért az ilyesmikhez.

— Nem tesz semmit, kérem Klein ur. Két bajtársam tisztelettel teszi honal reggel önöket, azok lesznek az ön segédei. Együtt jönnék a kaszárnyába. Öt perc alatt véget ér az egész, esetleg egy pohár söre is lesz szerencsének.

A kocsi visszafelé haladt, a kávéház előtt bucsózott Klein.

— Tehát . . .

— Beesüliszavamra! — mondta még egyszer a kapitány.

A kis ember nekidüleszkedett mellet foglalta el a régi helyét. Társaságának a tagjai feszült várakozással néztek rá, de Klein teát hozott, sok rumot öntött belé, végül titokzatos mosollyal csak annyit mondott:

— Holnap golyóval fizetek valakinek. Ide nézzenek, egy csöppet sem reszket a karom! Gyöngye, vézna karját kinyújtotta messzire.

A fődött lovarda ajtajában a kapitány várta a társaságot. Mikor Klein odaért, annak különös jelenséggel szorította meg kétszer is a kezét.

— Rendben van minden, mormogta a bajusza mögül és hunyorított hozzá a szemével.

Egyébként is minden szerencse a sértő félnek kedvezett. Ö nyult elsőnek a pisztoly után, ő kapta a jobb helyet.

A sértés kölcsönös volt, így állapodtak meg, mondta a vezető kapitány, az urak tehát egyszerre lönek a harmadik szóra. Vigyázz, célozz, egy . . . kettő . . . három.

Két dördülést következett még, aztán szétosztott a füst. Zoltán főhadnagy úgy volt a helyén, ahogy odaállították, kimerszítve az izmos karját, a tekintete acélos bizottsággal nézi az irányt, csak Klein kuporodott össze a földön.

Az ingét a zive táján pirosa festette a vér, ő maga felkönyökre támaszkodva védekezett az eldőlés ellen.

A katona doktor már alig értette meg a suttogó szavát.

— Nem értem . . . tévedés . . . csakis tévedés . . . a császár kabátja . . .

A többit elnyelte a száján kitoró véres hab. Aztán már gyöngye lett a karja is, kicsuszott alóla, Klein hanyatt dült. Ugy meredt üvegesséző szeme a lovarda mennyezetére.

H I R E K .

A nemzet gyászja.

Nemrég ünnepeltük Magyarországnak leendő királyát születése ötvenedik évfordulója alkalmából s ma gyászt öltöttünk érte, mert rettenetes, megrázó módon befejezte életét Ferenc Ferdinánd kir. herceg, Szent István koronájának legközelebbi várományosa, a magyar trón örököse és hitvese, Hohenberg Zsófia hercegnő.

Erejének teljességében érte ez a megrázó tragédia, a mely gyszabba borította az uralkodót, vele együtt két birodalom egész népét.

A daliás trónörökös most már lélektelen holttestem.

Hivatása teljesítése közben érte a halál. Nem ugyan a harcmezőn, diadalmas sere-

gének élen, hanem a befejezett harci játék után alattomos orgyilkos golyója ölte meg. Megölte pedig rajongva szeretett hitvese oldalán, hitvesével együtt, akiért szembe szállt mindennel és mindenkivel, akiért megharcolt és leküzdött családi törvényt, etikette-bílcset, udvari hagyományt, kit magához emelt minden akadályokon át. Megható és a tragédiát csak megrázóbbá teszi, hogy ezt a rajongva szeretett nőt, a bálványozott hitvest ugyanaz a gyilkos kéz terítette le, ugyanabban az órában lehelté ki nemes, szép lelkét, amelyben az őt bálványozó férj, s akivel együtt akart élni életében, együtt fog pihenni a sir hideg ölében is.

Könnyes szemekkel állunk meg a trónörökös pár kihült holtteste mellett s a könynyeket az öszinte, lojális fájdalom csalja ki szemükből.

Az örök világság fényeskedjék nekik s áldott legyen emlékezetük!

Az elhunyt trónörökös pár lelki üdvéért holnap, 6-án d. e 9 órakor ünnepélyes gyászmeze lesz a r. kath. templomban, melyre a plebánia hivatal az összes hatóságokat meghívta.

— **Uj orvos** A járás és a város közönsége, egy régi ismerőst, volt járóorvosát látja viszont. Dr. Czippot Zoltán, aki mintegy tizenkét éve ment el Muraszombából, régi pátriájába újból visszajött és sógoránál, Hartner Géza országgyűlési képviselőnek házában véve lakást, július 1-én megkezdte orvosi rendelését.

— **A Muraszombát-országhatárszéli vasut vonal pót közgazgatási bejárása.** A kereskedelmi minisztérium rendelkezése az Alsólendva—radkersburgi tervebe vett vasut, Muraszombát—határszéli szakaszának pót bejárása június 30-án volt meg. A tárgyalást dr. Ádám Géza min. osz. tanácsvezető, s azon az érdekelt hatóságok képviselői mind részt vettek. Itt volt lovag Egan Alfréd m. ügyvezető, Benes Béla m. főfelügyelő, Adler Miksa főmérnök, Barthalos István engedményes, Fábján Lajos vállalkozó. A vármegyét Horváth Pál főbíró képviselte. A bizottság délre elvégzte munkáját és a déli vonattal el utazott Budapestre.

— **Uj kórorvos.** A 30-án tartott választáson felsőlendvai kórorvossá dr. Simonyi István Lajos orvost, a budapesti szemklinika volt gyakornokát választották meg. Az új kórorvos jelen volt a választáson s azt elfogadta.

— **Esperességi gyűlés Muraszombában.** Az ág. ev. esperességi kerület e hó 1-én Sárvártól tartott gyűlésén elhatározta hogy jövő évi esperességi gyűlést, valamint a tanító gyűlést is Muraszombatban fogja megtartani.

— **Kórorvosok vidéki rendelése.** A járásbeli kórorvosok e hó 3-án Horváth Pál főbíróval értekezletet tartottak a következő rendelő napok megállapítása tárgyában. A kórorvosok egyetelműleg elhatározták, hogy 2 hetenként egyszer rendelő napot tartanak, és pedig mindegyik a saját körének 3-3 községében, a muraszombati kórorvos Mártonhelyen, Battyánon és Csendlakon, a tótkeresztúri kórorvos Péterhegyen, Muszanyán és Pártosfalván, felsőlendvai kórorvos pedig Bodóshegyen, Vízlendván és Vashidegkúton fog két hetenként egy-egy rendelőnapot tartani.

— **Halálözös.** Mély részvétellel regisztráljuk a hirt, hogy a helybeli tótóság egy érdemes polgárasszonya, Mikola Andrásné, a széles körben ismert és tisztelt péterhegyi Mikola család matronája e

hó 2-án elhunyt. Temetése 4-én délután nagy részvét mellett ment végbe. Mikola Sándor budapesti főgimn. tanár, s az Uránia tudományos folyóirat szerkesztője édes anyját gyászolja az elhunytban.

— **A felsőlendvaiak postája.** Régi panasza volt Felsőlendvának, hogy nagy kerülővel Vízlendva felől kapja meg a postát, természetesen elég későn. A panasz annál is inkább indokolt volt, mert a mátyásdombi vasuti állomásról igen könnyen megkaphatták volna postájukat. Most végre a posta igazgatóság teljesítette kérésüket, s ezental a posta vasuti állomásukon át, vagyis Mátyásdombon keresztül kapják a postát. Este heteyt már délben.

— **Állatdíjazás Péterhegyen.** A Vasvármegyei Gazd. Egyesület a földművelésügyi miniszter anyagi támogatásával mult hó 25-én, csütörtökön tenyész-állat-díjazást rendezett a murasombati járás Péterhegy községében. A díjazásra a környékbeli gazdák 60 egynehány tenyészállatot hajtottak fel, amelyekkel a Pósfay Pongrácz nyug. főszozlgabíró elnöksége alatt összeült bíráló bizottság a legteljesebb mértékben meg volt elégedve. — Örömmel konstatalta a bizottság, hogy Péterhegy vidékén a mult évhez viszonyítva nagy haladás tapasztalható az állattenyésztésben s ezért a rendelkezésre álló 400 koronát kiosztotta a gazdák között. A bíráló bizottság tagjai voltak a Vasmegeyi Gazd. Egyesület részéről Rösler Károly ig. tulkár és Balhauer Ottó kir. gazd. felügyelő, a járás részéről ij. Horváth Pál főszozlgabíró és Junkuncz Sándor járási állatorvos, azoknyíl részt vettek a díjazáson a szomszédos földbirtokosok közül Darvas Ferencz, Terplán János, Rigó János, Schweinhammer János, Bagdri János, Székely János és mások. A bizottság az egyes jutalmakat a következőknek ítélte oda: Szep Jaftehenekért jutalmat kaptak: Császár Mátyás Marokért 50 K-t, Vozár József Berkeháza 40 K-t, Tül József Borháza és Leposa János Andorháza 30 K-t, Schwetitz Ferencz Sál, Hárty István Felsőszentbenedek és Fiskó György Lakháza 20—20 K-t. Az úszókért Berke József Sál, 50 K-t, Császár Mátyás Marokért 40 K-t, Bakos Gábor Sál és Lebár Mátyás Musznya 30—30 K-t Hárty István Felsőszentbenedek és Fortély Ferencz Bokrács 20—20 K jutalommal részesültek.

— **A Modern Szemle** harmadik száma meglepően gazdag tartalommal jelent meg Rezek Román és Veér Imre szerkesztésében. Tartalmából kiemeljük Ovidius ama ritka sikerű, közértezőes s mégis csudalatosan modern híres művét »Szerlem művészetét« Veér Imre eredeti versmértékű fordításában, melynek szédítő sikere a szerlem utóérhetetlen költőjévé avatta a számzított poetát; Ezek Román drámái erejű novelláit, »A gyemánt erényi leányt« K. Freeska Gizella »Féher virágok« c. finom paszteljét; Veér Imre »Miss Bacon D. S.« c. a Shakespeare—Bacon kérésről szóló biográfiai szkecsét; Balzac »Az ismeretlen remekmű« c. novelláját s a régi magyar »Napoleon«-irodalom bibliográfiáját. Zedorsky G. Ibsen kritikája s gazdag szemleorvat teszi teljessé a számot, mely 60 fillérrért minden könyvkereskedésben és tózsédben kapható. Szerkesztőség és kiadó hivatal Budapest VII., Rákóczi-út 62.

— **A legelőkelőbb,** a legmegbízhatóbb, a legjobban szerkesztett, a legnagyobb terjedelmű, a legfüggelenebb budapesti napilag »Az Újság«. Munkatársai a magyar szurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai. Felelős szerkesztő: Gajdri Ödön, szerkesztő társ: dr. Agai Béla. Előfizetési árak: egy évre K 28.—, félévre K 14.—, negyedévre K 7.—, egy hónapra K 2.40. Az Újság előfizetői a »Divat Salon-t« negyedévre K 2.50 kedvezményes áron rendelhetik meg. Az Újság kiadó vatala, Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

— **Vadászoknak,** kirándulóknak nélkülözhetetlen tárgy, az összerakható alumínium ivó pohár. Darabja 50 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésben Muraszombat.

— **Büntető eljárás 200 kocsmáros ellen** A »Fogadó« című lapból vesszük át az alábbi közleményt: Aradon és környéken 200 kocsmáros ellen indítottak eljárást azért mert az illetők részben gondatlanságból, részben tudatlanságból nem figgesztették ki italmérés helyiségükben a törvény által előírt »Börtövény fottasbáb rendeletei« fatáblát és ezért a legkisebb büntetés 100 korona. Jó akarattal hívjuk a fentiekre fel vendéglőseink szives figyelmét és egyttal tudatjuk, hogy a fenti rendelet tartalmazó fali tábla Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat 1 koronáért kapható.

— **T-rdij befizetés** A magyarországi munkás. k rokánt és nyugdíjvesztétele muraszombati főköznak vezetősége ez unon is figyelmezteti tagjait, hogy anyudij járulékaikat minden hónap első vasárnapján délután 2- és 3 óra között a Turk József »Magyar király« vendéglőre célra fenntartott helyiségben fizessék be. Különösen figyelmeltetik ama hátralekösök, kik külön felszólítást is kaptak már, hogy annál is inkább tegyenek e felhívásnak eleget, mert mulasztás esetében megszűnik tagsági igényük és eddigi befizetéseiket is elveszik.

— **Mérnökök,** építészek, vállalkozók stb. szives figyelmébe. Költsegvetési nyomtatvány ugy kül- mint belvil. — Továbbá finom vázlatpapiros tekercsben 150 czm. széles, kapható Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat.

— **Tolnai Világlap** kedvezménye, a Lexikon IV. kötete — aki arra jogot tart — átvethető Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat.

Közgazdaság.

Vedekezés a répa gyökérrohadása ellen.

Ugy a takarmányrépa, mint a cukorrépánál ujabb időben elég gyakran fordul elő a gyökérrohadás, a mely baj némely évben olyan mélymrvü, hogy az egész termést tönkre teszi.

Ezen baj elleni vedekezés céljából számos kísérletet végeztek az utóbbi években a legkülönb-félébb eljárásokkal, a melyek közül azonban csupán egy járt eredményel, az t. i. a midőn a mag elvetésével egyidejűleg ásványi trágyákat is szórtak a sorokba.

Ugy látszik e betegségnek ha nem is okozja, de elősegítője a nitrogén dus trágyázás. Azt tapasztaljuk ugyanis, hogy e betegség legghatalmasabban ott lép fel, ha a hol a vetést megelőzőleg istálló trágya alkalmaztatik. Miután pedig sem kukoripát, sem takarmányrépát istálló trágya nélkül vetni nem célszerű, jobban mondvá nagy termésre csak az esetben lehet számítani, ha a talaj istálló trágyával is el lett látva, azon a módon nem lehet a betegség ellen vedekezni, hogy az istálló trágyázást elhagyjuk. De igenis lehet azon a módon, hogy az istálló trágya káros hatását ásványi műtrágyák alkalmazásával ellensúlyozzuk.

A magyar-óvári országos k. tan. növénytermelési kísérleti állomás évek óta tanulmányozza ezt a kérdést, s azon meggyőződésre jutott e közben, hogy a répa gyökér fekélye ellen legjobban ugy lehet vedekezni, ha a kellő okszerűséggel megmunkált és elkészített, jó erőbe hozott, esetleg megmeszezett talajon, sem nagyon korán, sem nagyon későn sorban trágyázva vetjük el a répa magot. A répának sortrágyázással való vetése nem absolute biztos vedekezés ugyan a gyökér fekély ellen, de az esetek tulnyomó részében a fekélyesedést meggátolja. Meggátolja pedig azért, mert rendkívül gyors fejlődésre készteti a fiatal növényt, s ennek következtében képesíti azt minden betegséggel, így a gyökérrohadással szemben is nagy ellen állóképességre.

A sortrágyázás abban áll, hogy erre a célra szolgáló vetőgék segítségével a maggal egyidejűleg műtrágyát is jutatunk a sorokba. Ez a műtrágya többnyire 100 kg. szuperfoszfátot és 30—40 kg. chilisáltróton keverékéből áll kat. holdanként, a mely keverék nemcsak ellenállóbbá teszi a répát a gyökér rohadással szemben, de rendkívüli módon termésköszökolő is hat, ugy, hogy kat. holdanként 30—50 métermázsal nagyobb répa-termésre számíthatunk mint mennyit a trágyázatlan talaj teremne.

A sortrágyázást Oroszországból kezdték meg már ezeltől 20—25 évvel, természetesen nem a répa gyökér rohadása miatt, hanem azért, hogy e sortrágyázással nagyobb termésállagokat érjenek el. Csak később jötték rá azután arra, hogy a sortrágyázás megvédi. Oroszországból kiindulog terjedt el hazánkban is a sortrágyázás, a mely mindinkább nyer fottosságában s má már nem csupán a répánál használják, hanem az összes kalászosoknál és egyéb magvaknál is, mert bebizonyosodott, hogy a sortrágyázásnak kétségtelenül igen nagyhatása van.

BUDAPEST és KIS UJSÁG
apróhirdetési levelezőlapok kaphatók
Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat.

Apró hirdetések.

Amerikai szőlővessző Ripária és Göthe No. 9 sima és gyökeres, megszereshető jutányos napi ár mellett a titkári hivatalban és a vaslaki alany telepén.

Galambokat nagyobb mennyiségben megvéltre keres Rösler Károly Szombathelyen.

Háziipari tantályon készült különféle kefék és sprék legolcsóbb áron kaphatók a Muraszombat-járási Gazdák Szövetségénél.

Könyvtár órák. A Muraszombati Járás-Gazdák Szövetségének könyvtára nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig a titkári lakásán. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán d. u. 2 órakor áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

288/1914. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. illetőleg az 1908. évi 41. tcz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbírósnak 1914. évi Sp. II. 35./4 számú végzése következtében dr. Pintér Miklós ügyvéd által képviselt Zsóks Mihály vendkovási lakos javára 300 k s jár. erejéig 1914. évi június hó 2-án foganatositott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1112 kor. 60 f.-re becsült következő ingóságok, u. m. isztinó, borjú, sertés, varrogép, horod és bor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbírósig 1914. évi V. 179 2. számú végzése folytán 300 korona tökéketelés, ennek 1909. évi november hó 30. napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 111 kor. 57 fillérben bíróilag megállapított költségek erejéig, Kuzmán a végrehajtás-szenvedett lakásán 1914. évi július hó 15-én délelőtt 11 órakor és Felsőlendván leendő megtartására 1914. évi július hó 15-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárán alul is el fognak adani.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Muraszombat, 1914. évi július 1.

SZABADFY JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.

Budapesten

reggel megjelent napilapok az nap este 5 órakor kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

**VIGYÁZZON
egészségére!**

Megbizható és jöminőségű nikotinmentes
cigaretta-helyeket

csak BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papírkereskedésében Muraszombatban szerezhethet be.

Eladó üzlet.

1872. év óta fennálló, sürgöny- és telefonállomással bíró, csinos muraközi községben levő

csemege- és kézműáru-üzlet

traffikkal és pálinkaméréssel — nagy vevőkörrel — betegség miatt **eladó**. Szükséges tőke 5000 kor. Ajánlatok „Kedvező üzletvétel” jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. — 20.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a **Horgony-Pain-Expeller** pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál, kövénnyel stb.
Üvege: kor. — 20, 140, 2—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vöröszegénél és sápkóránál.
Üvege: kor. 140.

Kapható a legtöbb gyógyszerboltban vagy közvetlenül beszerelhető
Dr. Blecher. Az arany szerszámhoz, érintett, gyógy-szerlátható, Prága I. Elisebethstrasse 5.

Egy jobb házból való fiu

tanulónak

felvétetik. Balkányi Ernő könyvnyomdájában Muraszombat.

Butorcsomagolásra

vegyes papír igen jutányos áron kapható
Balkányi Ernő papírkereskedésében
MURASZOMBAT.

Pergament papír

befőzéshez, hozzávaló zsinór kis- és nagygombolyokban.

Kapható: Balkányi Ernő papírkereskedésében MURASZOMBAT.

Hirdetések a kiadóhivatal címére küldendők.

Nélkülözhetetlen utmutató.

Körjegyzői, ügyvédi, járásbírósi és magán hivataloknak, községi bíráknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeinek

névjegyzéke

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, tavolság Muraszombattól oda és onna vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma, A bírósági kiküldött és végrehajtó napi díja és utazási illetménye kilométerenkint.

Kapható: Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

Radó Antal:

Idegen szavak szótára.

Hivatalos és magán életben nélkülözhetetlen könyv. Kapható: Balkányi Ernőnél.

— T. Előfizetőink, Ha esetleg a lap nem érkezik meg, kérjük postahivatalunknál szóval vagy írásban bejelenteni:

„Muraszombat és Vidéke” ... számát nem kaptam meg, kérem megreklamálni.
Névalírás lakás címmel.

Más reklamációt nem fogadunk el.

Tisztelettel a

Kiadóhivatal.

Vendéglősök! Borivók!

A legjobb, legzamatosabb fehér, siller és vörös hegyi borokat termelik és eredeti kitűnő minőségben szavatosság mellett a legméltányosabb áron szállítják a

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek

Székhely: **Gyöngyösön.**

Hazánk legnagyobb hegyi oltvány-szőlőtelepei. **540 hold.** Évi termés átlag **12000 hektol.** — Megrendeléseket úgy nagyban, mint kicsiben (fajonkint 56 literen felül) elfogad és kívánatra árajánlattal szolgál a

Dunántúli vezérképviselet POLGÁR DÁVID Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek és Társa Budapest VII., Aréna ut 17. Telef. 14-414.

Sürgöncím: Visontamátra, Telefon 99, sz.

Gyöngyös. (Heves m.) Postafiók 1. sz.

64 C.° hőfokával és radioaktivitásával rheumat, ischiast, izzadmanyokat, esontöréseket

Alkalikus thermájával hurutokat, gyomor-, cukor- és vesebajokat

Jódtartalmu forrásával gyermekbetegségeket, alkati bajokat és eremeszesedést

PÁRATLAN EREDMÉNNYEL GYÓGYIT LIPIK-FÜRDŐ
Ivó-, fürdő- és iszapkurák, diétás konyha, fürdőkkel egyesített penziórendszer.

PROSPEKTUST INGYEN KÜLD LIPIK HÉV- ÉS ISZAPFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.